

Raamatututvustaja Juuni 2022

Sisukord:

Eestikeelsed heliraamatud

Punktkirjas raamatud

Eestikeelsed heliraamatud

Ester Bardone, Anu Kannike, Inna Põltsam-Jürjo, Ulrike Plath. 101 Eesti toitu ja toiduainet

teksti esitanud Merle Saulep

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2022

1 CD : DAISY raamat, 10 tundi 04 minutit

Raamat toob huvilisteni põnevat lugemist saja ühe Eesti toidulauda enim mõjutanud toiduaine ja toidu kohta. Eesti toiduna ei käsitleta seejuures ainult traditsioonilist talurahvakööki või rahvusroogi, vaid ette on võetud siinne toidukultuur kogu selle ajalises, ruumilises ja kultuurilises mitmekesisuses. Eesti toidu näo on kujundanud looduskeskkond ja kliima, samuti rahva peamised tegevusalad – põllundus ja karjakasvatus. Läbi aja on Eesti köök olnud avatud kultuurimõjudele: keskajast peale on tuntav saksa, Lääne-Eestis ja saartel rootsi, põhjarannikul soome, Kagu- ja Ida-Eestis vene mõju. Kahtlemata on toidukultuuri kujundanud ka aianduse, elamuarhitektuuri, disaini ja tehnoloogia ning kodumajanduse areng. Lisaks eriuurimustele on autorid toetunud mitmekesisetele allikatele, nagu arheoloogiline leiuväine, kroonikad, arhiivide ja muuseumide materjalid, ajaloolised esemed, kokaraamatud, käsiraamatud, mälestused, ajakirjandus, joonistused, maalid, aga ka suuline pärimus ning isiklikud kogemused.

Chloe Benjamin. Surmapõlgurid

teksti esitanud Eva Püssa

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 15 tundi 57 minutit

Kui saaksid teada, millal sa sured, siis kuidas sa oma elu elaksid? Kas võtaksid igast hetkest viimast või kaotaksid meelerahu? On 1969. aasta kuum suvi New Yorgis ja jutud käivad, et Hesteri tänavale on saabunud salapärase naine, rändav selgelnägija, kes oskab ennustada igaühe surmapäeva. Goldide pere lapsed, neli teismee piiril noort, hiilivad ennustaja juurde, et teada saada oma saatust. Simonil, Klaral, Danielil ja Varyal tuleb järgnevate aastate jooksul valida, kas ettekuulutust uskuda või mitte, üritada seda üle kavaldada või hoopis trotsida. Selles süvitsi minevas perekonnasaagas on iga tegelase lugu täis paradokse ja eneseotsinguid. Benjamin küsib "Surmapõlgurites", mida me elult tahame: pikka iga, edu või tähendust? Kas kõik on saatusest ette määratud või on meil valikuvõimalus? Chloe Benjamin (s 1989) on pärit San Franciscost. "Surmapõlgurid" on tema teine romaan, see on tõlgitud rohkem kui 20 keelde.

Jenn Bennett. Südamelõike kuju

teksti esitanud Eliis Uudeküll

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 8 tundi 29 minutit

Beatrix Adams teab täpselt, kuidas plaanib veeta oma viimase suve enne abituriumi. Kindlameelselt Da Vinci jälgedes sammudes on ta võtnud ette selle ainsa asja, mis annab talle muuseumi sponseeritud stipendiumikonkursil kindla eelise: ta peab joonistama lahatud surnukeha. Kuid proovide haigla vabatahtliku kehaannetuse programmile ligi pääseda, jääb ta viimasest trammist maha ning kohtub poisiga, kes pöörab kõik ta suveplaanid pea peale. Jack on võluv, kohutavalt ilus ning ilmselt San Francisco tuntuim ja tagaotsituim tänavakunstnik. Ööbussides ning linnakatustel seigeldes saab Beatrix aimu Jacki tõelisest olemusest ning saladustest, mis poissi nii muserdanud on. Kas saladuse varjud ähvardavad nende suhte rikkuda? Või on perekonna kapis peituvad luukered need, mis noored lahku viivad?

Oyinkan Braithwaite. Minu õde, sarimõrvar

teksti esitanud Kaire Klaos

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2022
1 CD : DAISY raamat, 4 tundi 35 minutit

Kui Korede õhtusöögi katkestab ta õe Ayoola telefonikõne, siis ta juba teab, mida temalt oodatakse – pleegitaja, kummikindad, raudsed närvid ja häirimatu kõht. See oli juba kolmas kallim, kelle kaunitarist Ayoola "enesekaitseks" teise ilma saadab, ja kolmas jama, mille Korede peab ära klaarima – nii otseses kui kaudses mõttes. Korede teab, et ta peaks politseisse minema, aga ta armastab oma õde – ega ilmaasjata ei öelda, et pere on alati kõige olulisem. Pingete leevendamiseks käib haiglas õena töötav Korede pihtimas ühele koomapatsiendile, kelle ärkamiseks pole enam lootust. Ja siis ühel päeval hakkab Ayoola käima kohtamas sümpaatse noore arstiga haiglast, kus Korede töötab – enamgi veel, Korede on temasse salamisi juba pikka aega armunud. Ta ei taha, et too lõpetaks vereloigus, nuga seljas ... Ja siis ärkab ootamatult mees, kellele Korede on pihtimas käinud. Koredel seisab ees mitu rasket valikut. "Minu õde, sarimõrvar" on musta huumoriga võrtsitatud lugu verest, mis on paksem kui vesi ... ja mida on märksa tülikam vaiba seest kätte saada.

Joanne Fluke. Mõrv mustikamuffiniga

teksti esitanud Anneli Vedler

Tallinn : Põhja-Eesti Pimedate Ühingu Vabatahtlikud Lugejad, 2021
1 CD : DAISY raamat, 11 tundi 31 minutit

Minnesota osariigis asuv Lake Edeni linnake on iga-aastase talvekarnevali ettevalmistustööde tuhinat täis ning Hannah Swensen peab vihtuma oma menukas kohvikus, Cookie Jaris, valmis terve küpsisemäe. Kahju ainult, et ametliku talvekarnevali tordi valmistamise au oli langenud kuulsale elustiili eksperdile, Connie Macile, ja see oli Hannah' arvates küll veidi nigel mõte. Hannah kahtlustab, et Connie Mac on paljuski samasugune nagu need maiused, mida naine oma kaabeltelevisiooni kokasaates valmistab – magusad, õhulised ja hõrgutava välimusega, kuid tõenäoliselt kibeda maitsega. Hannah' kahtlused leiavad kinnitust, kui Connie Maci limusiin linna veereb. Ilmneb, et Kõpsetav Kullake on kamandav, kergesti ärrituv ja üdini domineeriv. Viimane tük langeb karikasse siis, kui Hannah saabub Cookie Jari ja leiab eest söestunud talvekarnevali tordi ning sahvris lebava Connie Maci, keda oli surmav löök tabanud täpselt siis, kui ta oli näpanud söömiseks ühe Hannah' kuulsa mustikamuffini. Järgmisena teatab politsei, et sulgeb Hannah' pagaritöökojale ligipääsu, kuna tegu on kuriteopaigaga. Hannah on ilma ahjudeta pagar ja talvekarneval on kohe-kohe algamas. Hannah ainsaks võimaluseks on haududa valmis plaan oma pagariäri päästmiseks – paljastada ise tapja. Sisaldab seitse originaalset küpsise- ja magustoiduretsepti, mida proovida!

Paavo Haavikko. Peakorter - Soome õukond

teksti esitanud Mart Aas

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022
1 CD : DAISY raamat, 12 tundi 36 minutit

Viimase aastasaja ehk väljapaistvaima Soome kirjaniku akadeemik Paavo Haavikko väga mitmekülgse loomingu seas on ka mõned kõmu tekitanud ajalooraamatud. "Peakorter – Soome õukond" toob lugejani Haavikkole omaselt terava ja teravmeelse tõlgenduse Soome valikutest Teises maailmasõjas, sõjasündmustest ning suhetest Saksamaa, Nõukogude Liidu ja lääneriikidega. Kõike seda vaadeldakse läbi ülemjuhataja marssal Gustaf Mannerheimi ja tema Mikkelis asunud peakorteri – soome keeli päämaja – rolli ja tegemiste. Autor kirjeldab nii otsest sõjategevust kui ka peakorteri igapäevast rutiini, sealseid koloriitseid tegelasi ja nende omavahelisi suhteid, kohati pingelisi vahekordi valitsusega Helsingis. Lisaks askeetliku peakorteri maskuliinsele igapäevaelule on raamatus juttu ka sealsetest roogadest, napsist, naistest ja naljadest – ning pidulikest sündmustest, näiteks Hitleri ootamatust saabumisest Mannerheimi 75. sünnipäevale.

Anders Hansen. Ekraaniaju

teksti esitanud Liisbet Hellenurme

Tallinn : Põhja-Eesti Pimedate Ühingu Vabatahtlikud Lugejad, 2020
1 CD : DAISY raamat, 4 tundi 34 minutit

Kiire elutempo, pidev stress ja alalist internetiühendust eeldav digitaalne elustiil mõjutavad meie aju ja enesetunnet. Meil on üha raskem keskenduda, me magame halvasti, suhtleme üksteisega päris elus üha vähem, kadestame teiste inimeste sotsiaalmeedias esitatud elamusi – ja meie empaatiavõime väheneb pidevalt. Psüühilistest häiretest ja vaevustest ähvardab kujuneda suur oht meie tervisele. Teoses räägib Rootsi psühhiaater Anders Hansen, populaarse raamatu "Tugev aju" autor, kuidas aju toimib ja mis juhtub, kui me vaatame igal võimalikul ja võimatul ajal oma

arvutisse või nutitelefonile. Teemat lähemalt uurides saad peagi aru, et võib-olla peaksid oma aju eest rohkem hoolt kandma. Sest ükskõik, kui palju sulle ka meeldib vaadata ekraanilt Instagrami ja Facebooki uudisvoogu või pilte ja filme, on sinu aju kujunenud hoopis teisel ajal ega ole kohastunud tänapäeva digitaalse ühiskonnaga. Raamat aitab meil saavutada kontrolli oma nutiseadmete kasutamise harjumuste üle, andes uusi teadmisi ja täiesti uue arusaamise sellest, mis inimese peas toimub.

Karl August Hindrey. Aovalged aknad

teksti esitanud Andres Ots

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 14 tundi 01 minutit

"Aovalged aknad" on Karl August Hindreyle iseloomulik romaan keskse kangelaseta, esil on kogu tollane muutuv Eesti ühiskond saksa parunitest kuni eestlastest linna antvarkideni. See on lugu sotsiaalselt homogeense maarahva mitmekesisest ja isiksustumisest ajastu pöördtuulte käes, olgu neiks usuvahetus ja venestuse tugevnemine või Saksa-Vene poleemika Läänemere kubermangude tuleviku üle. Möisate maailm on minemas, talude oma tulemas. Talude pärisestamise kaudu oluliselt iseteadvust omandanud maarahvas hakkas üha rohkem oma jõudu tunnetama ja ennast teostama. Kuigi romaan kirjeldab peamiselt tegelaste argipäeva ja selle muresid ning vähem rahvuslikke ettevõtmisi, annab see hästi edasi seni vagurat maarahvast esimese üldlaulupeo eel haaranud pinevust ja ootust millegi suure järele, millele isegi veel nime ei osatud anda, mis neid aga pöördumatult muutis. Sedavõrd laiahaardelist pilti rahvuslikust ärkamisajast pole eesti kirjanduses varem antud.

Sandie Jones. Teine naine

teksti esitanud Urve Raba

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2022

1 CD : DAISY raamat, 11 tundi 56 minutit

Kui Emily kohtub Adamiga, on ta kindel, et tema on see õige. Et koos saavad nad jagu kõigist raskustest, mis saatusel neile varuks võib olla. Kuid nende õnne ähvardab üks teine naine. Pammie. Emily valis Adami, aga päris kindlasti ei valinud ta tema ema. Pole midagi, mida ema oma poja heaks ei teeks, ning Emily on otsustanud välja uurida, kui kaugele Pammie läheks, et oma tahtmist saada. Aja jooksul saab Emilyle aina selgemaks, et tema tulevase ämma jaoks piire ei ole.

Aliis Jõe. Kõik teed viivad Roomast

teksti esitanud Kaire Klaos

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2022

1 CD : DAISY raamat, 6 tundi 52 minutit

Aliis on jõudnud oma eluga seisu, kus tulevikku vaadata pole tahtmist ning minevik hoiab kinni. Sellisel hetkel haagib ta enesega proua, kelle motoks on "Seiklejatel palun tülitada!". Sündmused saavad alguse Roomas, kihutavad Firenzesse ja lõksuvad Veneetsiasse. Aliis saab "läbi raputatud", "selgeks loksutatud" ja lõpuks settib sellel road movie'l tõde, mis paljastab nii talle eluks juhised andnud Juha Stahlbergi ("ära usalda kedagi, kes pole kunagi söönud homaari") mineviku varjud kui aitab jõuda viimasele laevale, mis Aliisi ikka ootab.

Mia Kankimäki. Asjad, mis panevad südame kiiremini põksuma

teksti esitanud Piret Kooli

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 17 tundi 29 minutit

Mia Kankimäki jätab 38-aastaselt töö Helsingi kirjastuses, sest tal on sellest ja kogu oma elust mõõtt täis. Soomlanna sõidab Kyōtosse tuhat aastat tagasi elanud õuedaami Sei Shōnagoni jälgi ajama. Mia ei tunne Kyōtos kedagi ega oska jaapani keelt, kuid ta on lugenud inglise keeles Sei "Padjaraamatut" ja tunneb selle autoriga sügavat hingesugulust – Sei tundub imetlusväärset kaasaegne ning tema mõtisklused ja tähelepanekud elust võiksid kuuluda kas või Virginia Woolfile. Õuedaami nimekirjad võluvatest, ärritavatest ja elegantsetest asjadest ning neist, mis südame kiiremini põksuma panevad, on otsekui blogisissekanded – niivõrd värskest kõlavad need. Jaapani eluga harjumine võtab aega, kuid õige pea kisub see Mia kaasa. Soomlanna vaimustub templitest, kirsiõitest, Kamo jõe leinapajudest, kabukiteatrist, teemajadest. Kirjutava reisija elamustest sünnib tõsielulugu, mida saab lugeda otsekui romaani. Mia taipab oma imetletud õuedaami jälgi ajades sedagi, mida ta ise elult tahab.

Erkki Koort. Koidik surnud postkastis

teksti esitanud Ada Peterson

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2022

1 CD : DAISY raamat, 12 tundi 48 minutit

"Surnud postkast" on spioonimaailmas peidik, kuhu jäetakse sõnum, mille käest kätte andmine oleks liiga riskantne. Raamat viib meid otse "surnud postkastide" keskele 1990-ndate Eesti võitlustandril, kus segunevad Venemaa, Rootsi ning mitmete teiste riikide luurehuvid ning organiseeritud kuritegevus. Loole lisab hoogu ja võrtsi peategelase elukaaslase saladuslik kadumine ning sellest tingitud eluohtlikud sekeldused.

Suzy Krause. Kahju, et me ei kohtunud

teksti esitanud Anne Margiste

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 10 tundi 34 minutit

Kui Mackenzie, Sunna ja Maude ümberehitatud üürimajja kolivad, on nad üksteisele võõrad, keda ühendab ainult üks asi – nende kõigi elust on keegi oluline sõnagi lausumata haihtunud. Mackenzie õde, Sunna parim sõbranna ja Maude' i peigmees – nad kõik on selgituseta kadunud. Kui nende ühisesse postkasti saabub rebitud ja peaaegu loetamatu kiri, millest aimub vihjet ammuoodatud vastuste leidmisele, eeldavad nad kõik, et kiri on neile. Kokkusbimatu kolmik otsustab hakata käima valvamas kirjas nimetatud kohvikus – nende ainus juhtlõng – ja selle käigus tekib kummaline sõprus. Ent mida rohkem nad üksteise kohta teada saavad, seda rohkem tekib neil küsimusi (ja kahtlusi). Samal ajal tundub majas kostvate õõvastavate helide ja kummaliste sündmuste tõttu, et neid ei kummita mitte ainult minevikust pärit vaimud... Kas keegi neist majanaabritest leiab soovitud hingerahu? Või on mõned ukсед mõeldud suletuks jäämagi? Vimkaga, humoorikas ja üdini originaalne "Kahju, et me ei kohtunud" on parim lugemine kõigile, kes on kunagi tundnud, et tema minevik (või ükskõik mis muu) on teda kummitama jäänud.

Tarmu Kurm. Kahe matuse vahel

teksti esitanud Urve Raba

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2022

1 CD : DAISY raamat, 5 tundi 10 minutit

Raamatu tegelasteks on kaheksakümnendates eluaastates sõbrad Eduard, Volli ja Vambola, pedagog Puuraud, loomatohter Teet, naabrinaine Maimu, politseinik Beatrice, noorpaar Leopold ja Pille, bandiidid Ivo ja Koljat, aga ka surnuaed, kõrts Tragid Traksid, veoauto GAZ 53 ning kena maakodu, mille juures asuvas tiigis elab üks eriskummaline kobras. Jutustus algab peategelase Eduardi matustega ja ka iga järgnev peatükk sisaldab millegi või kellegi lõppu. Nii mõnigi neist ei olegi lõpp, vaid hoopis jätk või koguni algus. Seega pole lustakat sorti lugude peamine teema mitte surm, vaid ikka elu. Loodetavasti leiavad lugejad südikate vanainimeste juhtumiste kaudu innustust selleks, et elamiseks ei ole kunagi hilja. Raamatu peategelanegi nendib, et kui enne elu nautida ei taipa, siis võib seda teha kasvõi pärast oma matuseid.

Susanna Leonard. Madame Curie ja unistuse jõud

teksti esitanud Liivika Hanstin

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 12 tundi 08 minutit

Pariis 1891. Juba lapsena unistas Marie sellest, et Venemaa okupatsiooni all ägavalt Poola kodumaalt minema pääseda. Nüüd, kakskümmend aastat hiljem see unistus täitub: Marie'l avaneb võimalus asuda õppima Sorbonne'i ülikoolis. Võitlus sinna pääsemise nimel oli raske - teaduse maailmas ei tahetud naist just meelsasti näha. Kuid Marie teadis, mida ta tahab. Vastuseisust ja tagakiusamistest hoolimata sukeldus ta ülepeakaela uurimistöösse – ja ellu. Kui Marie kohtab sarmikat füüsikut Pierre Curie'd, on tema õnn täiuslik. Pierre'ist saab tema suur armastus; armastus, mis otsib omasugust. Pierre'iga koos saavutab ta pöördelise tähtsusega edu. Kuid hind selle eest on kõrge, ja Marie ei aima, millised traagilised saatuselöögid elul talle veel varuks on. Teadlane, mässaja, armastaja – lugu ainulaadsest naisest, kes muutis maailma.

Antonio Manzini. Kevadpuhastus

teksti esitanud Siim Angerpikk

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 10 tundi 44 minutit

Võluvasse Põhja-Itaalia suusapiirkonda on saabunud kauaoodatud kevad. Ometi ootavad samal ajal lahendust suurte ehitusprojektidega seotud hämarad teod ja aseprefekt Rocco Schiavone korteris toimunud mõrv, mille tegelik sihtmärk oli Rocco ise. Olukord muutub veelgi keerulisemaks, kui vanglas tapetakse inimrööviv süüdistatud maffialiige Mimmo Cuntrera. Kevadine õhk lõhnab kättemaksu järele ... Ja kas Rocco ise on valmis oma minevikukummitustest lahti laskma? Samast sarjast on varem ilmunud "Must rada", "Aadama küljeluu" ja "Maikuu lumi".

Faith Martin. Mõrv lillelaadal

teksti esitanud Urve Raba

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2022

1 CD : DAISY raamat, 8 tundi 35 minutit

Pastoriproua Monica Noble'i hobiks on kuritegude lahendamine. Monica Noble on elevil, kui teda palutakse naaberküla lillevõistluse kohtunikuks, mis sest, et ta ei tee begoonial ja asaleal vahet! Kaaskohtunik, kirikuõpetaja James Davies nuusutab üht suurt õit ja kukub jalapealt surnult maha. Eialgu arvavad kõik, et ta sai südamerabanduse, aga kohalik perearst kahtlustab kuritegu ja kutsub politsei. Peagi järgneb teinegi mõrv, kui tapetakse üks peamistest kahtlusalustest. Monica püüab aidata peainspektor Jason Duryl need mõrvad lahendada ja tapja kiiresti tabada, enne kui kõrgeimat hinda peab maksma järgmine inimene. See on teine raamat nauditavast krimilugude sarjast, mille huvitavad tegelased ja mõistatuslikud juhtumid hoiavad pinget viimase leheküljeni välja.

Jaanika Merilo. Minu Ukraina

teksti esitanud Liivika Hanstin

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 6 tundi 41 minutit

"Kuidas sa üldse Ukrainasse sattusid?" küsitakse minult tihti ja ma räägin algatuseks sellest novembrikuu päevast, kui ma Tartu Toomemäe sünnitusmajas eestlannast ema ja ukrainlasest isa perre sündisin. Kuigi kõik minu lapsepõlvesuved möödusid Ukrainas, ei oleks ma eales uskunud ennustaja juttu, et elu keerdkäigud hakkavad mind ka täiskasvanuna ikka ja jälle Ukrainasse viima. "Mina ja riigireformid!" oleksin ma lihtsalt naernud ja arvanud, et ennustaja oma kaartidega ei tea elust midagi. Elu seab oma kaarte aga ootamatult ja nii olengi pidevalt Ukrainasse sattunud, saades uskumatu võimaluse aidata digireformidega kaasa uue minu Ukraina sünnile. Läbi naeru ja pisarate, läbi kriitika ja kiituse, aga ikka ja alati armastusega. Minu Ukraina on Imede ja Lubaduste Maa. (Jaanika Merilo)

Mare Mätas. Minu Kihnu

teksti esitanud Eva Püssa

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 9 tundi 30 minutit

"Minu Kihnu" on jutt, mida suviti iga päev oma kodusaares külalistele vestan, kuid tegelikult on see üksnes killuke tervikust. Iga jutustatud lugu avab üha uusi värvikaid lugusid, mida elu siin iga päev pakub. Otsin raamatus vastuseid mitmele küsimusele. Kas sel saarel kihutavad mootorratturamatsoonid kujutavad endast Euroopa viimast matriarhaati? Kas Kihnu kultuur on kaup, mis müümisel otsa saab, või pakub nõudlus hoopis uusi võimalusi edasi kesta, olla jätkusuutlik ja säilitada järjepidevus? Kes üldse võib pärimuskultuuri müüa ehk kellele see kuulub? Kas saare praegune kogukond peidab järjekordset ühise tarkuse võtit või vastupidi: me ei tea, kus see võti on või oleme ta hoopis ära kaotanud? Mu raamat on meeletu ja kirglik armastuslugu. Armastusest ennekõike ühe konkreetse kultuurikillu vastu, kuid ka pärimuskultuuri vastu üldisemalt ja sellisena austusavaldus kõigile sääraste imede hoidjatele. (Mare Mätas)

Maria Pettersson. Erakordsed naised

teksti esitanud Külli Palmsaar

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 21 tundi 26 minutit

See raamat kõneleb erakordse saatusega naistest, kellest te siiani tõenäoliselt midagi kuulnud ei ole. Sellegipoolest on nad ajalukku jätnud oma jälje, olgu see õilsameelne, kõhedust tekitav või lihtsalt pöörane. Raamatu autor, Soome ajakirjanik Maria Pettersson janunes lapsest saati just põnevate naiste elulugude järele ning hakkas neid täiskasvanuna sotsiaalmeedias avaldama, pälvides kiirelt lugejate tähelepanu. Nii sündis see raamat. Raamatus käsitletud rohkem kui saja

naise hulgas on teadlasi, kunstnikke, valitsejaid, aga ka sõdalasi, narkobosse, ususekti juhte ja palju teisi põnevaid persoone.

Rein Raud. Päikesekiri

teksti esitanud Laine Mägi

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 16 tundi 15 minutit

Eesti jõunaine Lily Ojamaa on koos tsirkusetrupiga ringreisil mööda Tsaari-Venemaad, kuid revolutsioon paiskab riigi kaosesse ning kodusõja keerises on ta sunnitud põgenema kõigepealt Hiinasse ja sealt edasi Jaapanisse. Samal ajal alustab sealt vastassuunas kulgevat teekonda harrastuslingvist Nitta Tsuneo, auväärse samurai-suguvõsa järeltulija ja shintō preestri poeg, kes ametlikult siirdub Venemaale otsima sõjas kaduma läinud venna hauda, aga tegelikult tahab lahendada saladust, mis viib teda veel palju kaugemale... "Päikesekirja" tegevus ulatub Euraasia mõlemasse otsa ja põimib omavahel nii üksikute inimeste kui tervete rahvaste saatusi.

Andre Tamm. Kodutuna kodumaal

teksti esitanud Merle Saulep

Haapsalu : Haapsalu Sotsiaalmaja, 2022

1 CD : DAISY raamat, 19 tundi 51 minutit

Kolmest raamatust koosnev seiklusrikas ajalooline romaan "Kodutuna kodumaal" kirjeldab Eestimaa ja eestlase käekäiku ajavahemikul 1934-2018. Annab ülevaate igale ajastule omasest olustikust, huumorist ja traagikast, lihtsa inimese elupäevadest ja märgilistest ajaloolistest pööretest. Läbi peategelase ja tema perekonna loo kajastub Eesti riigi õitseng, langus ja taassünd.

Ilmar Tomusk. Matemaatiline sõber. Ajukiip

teksti esitanud Kristian Põldma

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 1 tund 58 minutit

Markus on olnud terve suve põnevil, sest sügisel läheb ta kooli. Peagi selgub aga, et see polegi nii tore, kui ta lootis. Muidu poleks häda midagi, kuid teistes õppeainetes igati nutika poisi pea ei võta matemaatikat. Et vähemasti kodutööd korralikult ära teha, ostab isa Markusele vanakraamipoest lihtsa ja odava kalkulaatori. Siis aga tuleb välja, et see polegi tavaline kalkulaator. Mis või hoopis kes see võiks olla?

Ilmar Tomusk. Matemaatiline sõber. Peaaegu tavaline poiss

teksti esitanud Kristian Põldma

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 2 tundi 12 minutit

Peeter on kaugelt planeedilt pärit ülitark ajukiip, kes on maskeerunud poisiks ja Maale saabunud. Suurte seikluste tulemusena sõbruneb ta seitsmeaastase Markusega, kelle pere Peetri enda juurde elama võtab ning koos Markusega kooli saadab. Kui tavalised lapsed peavad kasvamiseks ja energia saamiseks toitu sööma, siis Peeter ammutab energiat kosmosest. Uued teadmised laeb ta oma ajju otse internetist. Peeter püüab oma päritolu ja supervõimeid varjata, kuid alati see ei õnnestu.

David Vseviov. Onu Moritza sõnaraamat

teksti esitanud Lauri Kaldoja

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 8 tundi 49 minutit

"Onu Moritza sõnaraamat" on mõtteline jätk David Vseviovi raamatule "Elulugu. Kaks esimest nädalat". "Onu Moritza sõnaraamatut" võib nimetada ilukirjanduslik-dokumentaalseks fiktsiooniks, milles segunevad reaalsus ja väljamõeldis. Tegemist on David Vseviovi perekonnasõbra "onu Moritza" koostatud ning juhuslikult ja tagantjärele autori kätte sattunud niinimetatud sõnaraamatuga, mille eesmärk oli jagada Davidile õpetussõnu ja tegutsemisjuhendeid tulevikuks. Millistest valikutest "onu Moritz" seejuures lähtus, on raske öelda, kuid valdavalt on tema õpetussõnade aluseks isiklikud läbielamised ja kogemused. Nendel usaldusväärsetel alustel loodud mitukümmend sõnaartiklit kokku moodustavadki selle haruldase sõnaraamatu.

Benedict Wells. Üksilduse lõpp

teksti esitanud Tambet Tuisk

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 9 tundi 12 minutit

Julesi – nagu ka tema õe Lizi ja venna Marty – lapsepõlv on õnnelik, kuni nende vanemad hukuvad autoavariis. Järgnevad internaatkooliaastad kujundavad igaüht isemoodi ning elu pillutab nad ilma mööda laiali. Täiskasvanuina näib, et nad on sellest saatuselöögist üle saanud. Ent siis ilmub minevik taas nende kannule ja selles on oluline osa kunagisel kooliõel, kirjandust armastaval Alval – ainsal, kes suudab tuua Julesi välja tema hinge varjulisest eremiidikambrist. Benedict Wellsi liigutav romaan kõneleb kaotusest ja lootusest, üksildusest ülesaamisest ning küsib, mis on inimeses muutmatu ja kui palju mõjutab meie minevik meie tulevikku. Kuid eelkõige on see suure armastuse lugu.

Tõnu Õnnepalu. Palk

teksti esitanud Mart Aas

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

1 CD : DAISY raamat, 7 tundi 58 minutit

"Palk" on ühe kaotuse kroonika. Ja siis veel teise, ootamatu. Või kas on olemas oodatud kaotusi? Me mängime ju elus ikka võidu peale. Ja kaotame. Ja kaotame. Ja kaotame. Aga imelik asi – kuskilt me võtame jõu ennast jälle püsti ajada ja minna. See on valus nagu sündimine. Ja ometi... võimalik?

Punktkirjas raamatud

Mika Keränen. Armando

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

56 lk.

Mika Keräneni raamat "Armando" on lugu Kivimäe kooli esimese klassi poisist, kes on õnnetu, kuna teised ei taha mängida temaga vahetunnis jalkat. Kuni ta lõpuks saab platsile... Raamat räägib Argentinast Eestisse elama asunud poisist, kelle jaoks uue paigaga kohanemine ei laabu esialgu just kõige latusamalt. Raamatus väärtustatakse sallivust teiste rahvuste vastu ja näidatakse, kuidas jalgpall võib inimesi ühendada. Armas ja lihtne lasteraamat sõprusest ja spordist. Eriti sobilik 1.-2. klassi lapsele.

Mika Keränen. Armando ja Ahjulinnud

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

66 lk.

"Armando ja Ahjulinnud" on järg raamatule pealkirjaga "Armando". Esimene osa kirjeldas Argentinast Nõmmele kolunud poisi kohanemiskatki. Sarja teine osa räägib sellest, kui tähtis on viisakas ja lugupidav käitumine spordis. Lugu algab jalkamänguga, kus vastasmeeskonna treener ütleb oma mängijale halvasti. Armando võistkonna poisid kuulevad seda ja arvavad, et see on naljakas. Nad hakkavad ka ise kasutama sõnu, mis vales kohas öelduna ei ole mitte mingil juhul viisakad ega hea käitumise kohased. See ei meeldi poiste treenerile. Armando isa ja treener Timo nuputavad koos, kuidas poistele kombeid õpetada. Ühel hommikul sõidabki Armando jalkatiim linnast välja treeningmängule, kus neid ootab suur üllatus.

Kersti Kivirüüt. Mina, Raimo 5. klass

Tallinn : Eesti Pimedate Raamatukogu, 2022

2 kd., 215 lk.

"Mina, Raimo, 5. klass" on ilustamata lugu koolielust "kooli kõige suurema päti" silme ja kõnepruugi läbi. Tegelaste eneseväljendus, arusaam ümbritsevast jm on elust maha kirjutatud ning peegeldab antisotsiaalselt käituvate laste ängi ja kohanemisvalu, mida väljendatakse läbi ropendamise, allumatuse ja väljakutsuva käitumise. Raimo pole hea poiss. Suurem osa tema sõnavarast on selline, et peenemad inimesed seda kuuldes minestavad. Kolme sõbra Artsi, Tauri ja Raimo tõttu kutsutaksegi Uue-Rootsivere kooli viiendikke pättide klassiks: nad saavad õpetajad pikalt, direktoril pole mingit autoriteeti ja klassivenda kiusatakse ainult sellepärast, et „mis ta siis on selline“. Mida iganes Raimo koos oma sõpradega ka ette ei võtaks, on selge, et pahandus sellest

tuleb. Tundub, et kõik on alla andnud. Aga ühel päeval saabub kooli uus õpetaja ning Raimo ja tema sõprade elu pööratakse pea peale.